

Town & Country Planning
Vol. 14, No. 1, Spring & Summer 2022
Manuscript Type: Research Paper

<https://jtcp.ut.ac.ir/>
Print ISSN: 2008-7047
Online ISSN: 2423-6268
DOI: 10.22059/jtcp.2021.327203.670238

The Optimal Ranking of Candidate Hospital Sites Using a Combination of Objective Weighting Method and Multi-Criteria Decision Making Based on Geographical Information System

Iman Zandi¹, Parham Pahlavani^{2*}, Behnaz Bigdeli³

1. MSc. Student, School of Surveying and Geospatial Information, College of Engineering, University of Tehran, Tehran, Iran
2. Associate Professor, School of Surveying and Geospatial Information, College of Engineering, University of Tehran, Tehran, Iran

(Received: July 14, 2021; Accepted: October 16, 2021)

Abstract

Hospitals are among the most important service centers, and the selection of the optimal site for them is a very important (yet complex) undertaking, as it can bring about optimal spatial distribution of hospitals and can make them optimally accessible for citizens. In the present study, in order to optimally locate hospitals in District 5 of Tehran metropolis, a combination of the geographical information system, objective weighting methods, and multi-criteria decision making method was used. The geographical information system was used to analyze and manage the optimal hospital locating criteria, the CRITIC weighting method was implemented to account for the correlation between the criteria, and Shannon's entropy method was used to model the existing uncertainty in the criteria. CODAS multi-criteria decision making method was used due to its novelty and the evaluation of alternatives based on two criteria. Based on the results obtained from CRITIC weighting method, distance from health centers, and based on the results of Shannon's entropy method, distance from industrial areas were the most important optimal hospital locating criteria. The results of ranking the candidate sites using CRITIC-CODAS and Shannon's entropy-CODAS were almost the same, and both methods identified the sites on the western side of the District (that did not have any hospital) as the appropriate sites. The results of the study indicated the high accuracy of combined objective weighting and multi-criteria decision making methods in optimal locating of the hospitals. It might be asserted that these methods can replace thematic weighting methods such as analytical hierarchy process.

Keywords

optimal hospital site selection, GIS-based multi-criteria decision making, CRITIC, Shannon entropy, CODAS.

---

* Corresponding Author, Email: Pahlavani@ut.ac.ir

رتبه‌بندی بهینه سایت‌های کاندید بیمارستان با استفاده از تلفیق روش‌های وزن‌دهی عینی و تصمیم‌گیری چندمعیاره مبتنی بر سیستم اطلاعات جغرافیایی

ایمان زندی^۱، پرهام پهلوانی^{۲*}، بهناز بیکدلی

- دانش آموخته کارشناسی ارشد، دانشکده مهندسی نقشه‌برداری و اطلاعات مکانی، دانشکگان فنی، دانشگاه تهران، تهران، ایران
- دانشیار، دانشکده مهندسی نقشه‌برداری و اطلاعات مکانی، دانشکگان فنی، دانشگاه تهران، تهران، ایران
- استادیار، دانشکده مهندسی عمران، دانشگاه صنعتی شهرورد، شهرورد، ایران

(تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۰۴/۲۳ - تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۰۷/۲۴)

چکیده

بیمارستان‌ها یکی از مراکز خدماتی مهم‌اند و انتخاب مکان بهینه بیمارستان به منظور توزیع فضایی مطلوب بیمارستان‌ها و دسترسی مطلوب شهروندان به آن‌ها بسیار مهم و پیچیده است. در تحقیق حاضر به منظور مکان‌یابی بهینه بیمارستان در منطقه ۵ کلان‌شهر تهران از ترکیب سیستم اطلاعات جغرافیایی و روش‌های وزن‌دهی عینی و تصمیم‌گیری چندمعیاره استفاده شد. در این تحقیق از سیستم اطلاعات جغرافیایی به منظور تجزیه و تحلیل و مدیریت معیارهای مکان‌یابی بهینه بیمارستان و از روش وزن‌دهی کربیک به دلیل در نظر گرفتن همبستگی بین معیارها و از روش وزن‌دهی آتروپیش شانون به دلیل مدل‌سازی عدم قطعیت موجود در معیارها استفاده شد. روش تصمیم‌گیری چندمعیاره کوداس به دلیل جدید بودن و ارزیابی گزینه‌ها بر اساس دو معیار ارزیابی مورد استفاده قرار گرفت. بر اساس نتایج روش وزن‌دهی کربیک معیارهای فاصله از مراکز بهداشتی و درمانی و بر اساس نتایج روش وزن‌دهی آتروپی شانون معیارهای فاصله از مناطق صنعتی مهم‌ترین معیار در مکان‌یابی بهینه بیمارستان بودند. نتایج رتبه‌بندی سایت‌های کاندید با استفاده از دو روش کربیک-کوداس و آتروپی شانون-کوداس تقریباً یکسان بود و هر دو روش سایت‌های واقع در نیمه غربی منطقه مورد مطالعه را که قادر بیمارستان بودند به عنوان سایت‌های مناسب تشخیص دادند. نتایج تحقیق بیانگر صحت بالای ترکیب روش‌های وزن‌دهی عینی و تصمیم‌گیری چندمعیاره در مکان‌یابی بهینه بیمارستان بود. این روش‌ها می‌توانند جایگزین روش‌های وزن‌دهی موضوعی، همانند فرایند تحلیل سلسه‌مراتبی، شوند.

کلیدواژگان

آتروپی شانون، تصمیم‌گیری چندمعیاره مبتنی بر سیستم اطلاعات جغرافیایی، کربیک، کوداس، مکان‌یابی بهینه بیمارستان.

مقدمه و پیشینه پژوهش

افزایش رفاه شهروندان نیازمند گسترش بهینه خدمات در گستره شهر است. خدمات بهداشتی و درمانی یکی از خدمات مهم است که نیازمند توزیع مطلوب در سطح شهرهاست. انتخاب مکان مناسب برای احداث بیمارستان تصمیم‌گیری بسیار مهمی است که حاکمیت و تصمیم‌گیرندگان بهداشت به آن توجه می‌کنند (Gul & Guneri 2021). این تصمیم یک تصمیم استراتژیک است (Pinar & Antmen 2019). بیمارستان‌ها در فرایند ارائه خدمات بهداشتی و درمانی به شهروندان نقش بسیار مهمی دارند و عملکرد مناسب این مراکز در گرو تعیین مکان‌های مناسب جهت احداث آن‌هاست (Chatterjee & Mukherjee 2013; Şahin et al. 2019). انتخاب مکان نامناسب منجر به نارضایتی شهروندان و افزایش هزینه می‌شود (Chatterjee 2014). یکی از مشکلات مهم در شهرها توزیع فضایی نامطلوب بیمارستان‌هاست که سبب عدم دسترسی مناسب شهروندان به این مراکز می‌شود. در فرایند مکان‌یابی بهینه، هدف انتخاب یک یا مجموعه‌ای از مکان‌های مناسب است (Moradian et al. 2017). با توجه به گستردگی شهرها و محدود بودن منابع و امکانات و هزینه‌بر بودن احداث بیمارستان‌ها، تعیین مکان بهینه جهت احداث ضروری است. تعیین مکان بهینه استقرار خدمات نیازمند در نظر گرفتن معیارهای متعددی است که گاه به هم وابسته یا در تنافض‌اند. بنابراین، اغلب این تصمیمات پیچیده است (Witlox et al. 2009) و استفاده از روش‌های سنتی را بسیار دشوار یا ناممکن می‌سازد. با توجه به چندمعیاره بودن فرایند تعیین مکان بهینه بیمارستان، یکی از راههای تحلیل آن استفاده از فرایند تصمیم‌گیری چندمعیاره است. تصمیم‌گیری چندمعیاره در بسیاری از موارد در تعیین مکان بهینه بیمارستان به کار رفته است و یکی از روش‌های رایج حل این مسئله است. اکثر معیارهای استفاده شده در تعیین مکان بهینه بیمارستان فضایی است و به منظور استفاده و تحلیل این معیارها به کارگیری سیستم اطلاعات جغرافیایی (GIS) ضروری است. یک رویکرد مناسب و کارا در حل این مسئله استفاده از ترکیب GIS و تصمیم‌گیری چندمعیاره است. در این رویکرد از GIS جهت تجزیه و تحلیل و مدیریت و نمایش داده‌ها و نتایج و از فرایند تصمیم‌گیری چندمعیاره جهت تصمیم‌گیری استفاده می‌شود. تحقیقات گسترهای در زمینه انتخاب مکان بهینه بیمارستان انجام شده است. در ادامه به

تعدادی از آن‌ها که ارتباط بیشتری با تحقیق حاضر دارند اشاره می‌شود. ادعایی^۱ و تاس (۲۰۱۹) به منظور مکان‌یابی بیمارستان در ترکیه از تلفیق روش وزن‌دهی عینی کریتیک^۲ با روش‌های تصمیم‌گیری چندمعیاره تاپسیس^۳ و کوداس^۴ و ایداس^۵ استفاده کردند. وحیدنیا^۶ و همکارانش (۲۰۰۹) به منظور مکان‌یابی بیمارستان در تهران روش تحلیل سلسله‌مراتبی فازی و GIS را تلفیق کردند. محمدی و همکارانش (۱۳۹۸) به منظور مکان‌یابی بیمارستان در تهران از ترکیب GIS با روش‌های وزن‌دهی^۷ DANP^۷ و مدل بهترین-بدترین و روش‌های تصمیم‌گیری چندمعیاره ویکور^۸ و کوپراس^۹ استفاده کردند. زندی و پهلوانی (۱۴۰۰) به منظور تهیه نقشه پهن‌بندی مناطق مستعد احداث بیمارستان در تهران روش وزن‌دهی فرایند تحلیل شبکه و GIS را تلفیق کردند و با استفاده از دو روش ایداس و ویکور به رتبه‌بندی سایت‌های کاندید در مناطق مستعد پرداختند. ساهین^{۱۰} و همکارانش (۲۰۱۹) به منظور مکان‌یابی بیمارستان در ترکیه از روش فرایند تحلیل سلسله‌مراتبی استفاده کردند. زندی^{۱۱} و دلاور (۲۰۲۱) به منظور مکان‌یابی بیمارستان در تهران روش آنتروپی شانون و تاپسیس را ترکیب کردند. سنوار^{۱۲} و همکارانش (۲۰۱۶) با استفاده از ترکیب مجموعه فازی شهودی و تکنیک تاپسیس به مکان‌یابی بیمارستان در استانبول پرداختند. علوی^{۱۳} و همکارانش (۲۰۱۳) به منظور پهن‌بندی مناطق مستعد احداث بیمارستان در تهران از تلفیق روش فرایند تحلیل سلسله‌مراتبی و تکنیک تاپسیس استفاده کردند. شارمین^{۱۴} و نعیما (۲۰۱۳) به منظور تهیه نقشه پهن‌بندی مناطق مستعد احداث بیمارستان در بنگلادش GIS را به کار برdenد.

-
1. Adalı
  2. criteria importance through inter criteria correlation (CRITIC)
  3. technique for order preference by similarity to an ideal solution (TOPSIS)
  4. combinative distance-based assessment (CODAS)
  5. evaluation based on distance from average solution (EDAS)
  6. Vahidnia
  7. dematel-based analytical network process (DANP)
  8. vsekriterijumska optimizacija i kompromisno resenje (VIKOR)
  9. complex proportional assessment of alternatives (COPRAS)
  10. Şahin
  11. Zandi
  12. Senvar
  13. Alavi
  14. Sharmin

یکی از رویکردهای ترکیبی متدائل در حل مسئله مکان‌یابی بهینه بیمارستان ترکیب GIS و فرایند تحلیل سلسله‌مراتبی است (Gul & Guneri 2021). در اکثر تحقیقات گذشته از روش‌های وزن‌دهی موضوعی، همانند فرایند تحلیل سلسله‌مراتبی و فرایند تحلیل شبکه، استفاده شده و روش‌های وزن‌دهی عینی کمتر مطالعه شده‌اند. از طرفی در فرایند وزن‌دهی عینی معیارها، عمدتاً از تعداد محدودی سایت استفاده شده است. در تحقیق حاضر با هدف تعیین مکان بهینه بیمارستان از میان سایت‌های کاندید از تلفیق GIS و روش‌های وزن‌دهی عینی کریتیک و آنتروپی شانون و روش تصمیم‌گیری چندمعیاره کوداس استفاده شد. فرضیه تحقیق حاضر این است که روش‌های وزن‌دهی عینی توانایی بالایی در افزایش صحت مکان‌یابی بهینه بیمارستان دارند و می‌توانند جایگزین روش‌های وزن‌دهی موضوعی، همانند روش فرایند تحلیل سلسله‌مراتبی، شوند. در این تحقیق از GIS به منظور تهیه نقشه معیارهای مؤثر در فرایند تصمیم‌گیری، از روش‌های وزن‌دهی عینی به منظور تعیین وزن عینی معیارها با در نظر گرفتن تعداد ۲۱ سایت کاندید، و در نهایت از روش تصمیم‌گیری چندمعیاره کوداس به منظور رتبه‌بندی سایت‌های کاندید استفاده شد.

مبانی نظری تحقیق

در ادامه روش‌های مورد استفاده در تحقیق حاضر به اختصار معرفی می‌شود.

روش کریتیک

یکی از روش‌های تعیین وزن عینی روش کریتیک است که دیاکولاکی^۱ و همکارانش (1995) پیشنهاد کردند. در این روش وزن عینی معیارها با استفاده از همبستگی میان آن‌ها محاسبه می‌شود. در این روش وزن معیاری بیشتر است که دارای انحراف معیار بیشتر و همبستگی آن با سایر معیارها کمتر باشد. در ادامه مراحل اجرای این روش به اختصار تشریح می‌شود (Diakoulaki et al. 1995).

گام ۱. ماتریس تصمیم بر اساس رابطه ۱ تشکیل می‌شود.

---

1. Diakoulaki

$$X_{n \times m} = \begin{bmatrix} x_{11} & x_{12} & \cdots & x_{1m} \\ x_{21} & x_{22} & \cdots & x_{2m} \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ x_{n1} & x_{n2} & \cdots & x_{nm} \end{bmatrix} \quad (1)$$

گام ۲. ماتریس تصمیم بر اساس سود یا هزینه بودن هر معیار به ترتیب با استفاده از روابط ۲ و ۳ نرمال می‌شود.

$$x^*_{ij} = \frac{x_{ij} - \min(x_{ij})}{\max(x_{ij}) - \min(x_{ij})} \quad (2)$$

$$x^*_{ij} = \frac{\max(x_{ij}) - x_{ij}}{\max(x_{ij}) - \min(x_{ij})} \quad (3)$$

گام ۳. با استفاده از انحراف معیار هر معیار و همبستگی آن با دیگر معیارها وزن هر معیار با استفاده از روابط ۴ و ۵ به دست می‌آید.

$$W_j = \frac{C_j}{\sum_{j=1}^m C_j} \quad (4)$$

$$C_j = \sigma_j \times \sum_{i=1}^m 1 - r_{ji} \quad (5)$$

در روابط بالا σ_j انحراف معیار زام و r_{ji} ضریب همبستگی اسپیرمن بین معیار زام و معیار نام است.

روش آنتروپی شانون

روش آنتروپی شانون را شانون (1948) ارائه کرد. آنتروپی ابزاری برای اندازه‌گیری عدم قطعیت موجود در اطلاعات است (Wu et al. 2011). روشن آنتروپی شانون تابعی از توزیع احتمال و پارامتری برای اندازه‌گیری عدم قطعیت در یک معیار است. وزن معیارها در این روش بر اساس میزان پراکندگی و تلاطم در هر معیار ماتریس تصمیم‌گیری تعیین می‌شود. به منظور تعیین وزن معیارهای تصمیم‌گیری به وسیله آنتروپی شانون مراحلی طی می‌شود (اصغریزاده و بالانی ۱۳۹۶؛ ۱۹۴۸؛ Wu et al. 2011):

گام ۱. مطابق رابطه ۱ ماتریس تصمیم تشکیل می‌شود.

گام ۲. با استفاده از رابطه ۶ ماتریس تصمیم نرمال می‌شود.

$$r_{ij} = \frac{r_{ij}}{\sum_{i=1}^n r_{ij}} \quad (6)$$

گام ۳. درجه همگرایی مقادیر هر معیار (E_j) با استفاده از رابطه ۷ تعیین می‌شود.

$$E_j = -k \left(\sum_{i=1}^m r_{ij} \ln(r_{ij}) \right) \quad (7)$$

اگر تعداد سایت‌های کاندید برابر با n باشد، مقدار ثابت k با استفاده از رابطه ۸ محاسبه می‌شود.

$$k = \frac{1}{\ln(n)} \quad (8)$$

گام ۴. با استفاده از رابطه ۹ مقدار واگرایی هر معیار محاسبه می‌شود.

$$D_j = 1 - E_j \quad (9)$$

گام ۵. در نهایت، با استفاده از رابطه ۱۰ وزن معیارها محاسبه می‌شود.

$$W_j = \frac{D_j}{\sum_{j=1}^n D_j} \quad (10)$$

روش تصمیم‌گیری کوداس

یکی از روش‌های جدید مبتنی بر اندازه‌گیری فاصله روش کوداس است که کشاورز^۱ و همکارانش (۲۰۱۶) ارائه کردند. در این روش با ترکیب فواصل اقلیدسی و منهنگ بین گزینه‌ها و راه حل ایده‌آل منفی به رتبه‌بندی گزینه‌ها پرداخته می‌شود. معیار اصلی ارزیابی در روش کوداس فاصله اقلیدسی است و اگر فاصله اقلیدسی دو گزینه از راه حل ایده‌آل منفی به هم نزدیک باشد، از فاصله منهنگ برای تمایز آنها استفاده می‌شود (Karakuş et al. 2020). مراحل روش کوداس در ادامه آمده است .(Keshavarz Ghorabae et al. 2016)

گام ۱. مطابق رابطه ۱ ماتریس تصمیم تشکیل می‌شود.

گام ۲. ماتریس تصمیم با استفاده از معادلات ۱۱ و ۱۲ نرمال می‌شود. رابطه ۱۱ و رابطه ۱۲ به

ترتیب برای نرمال‌سازی معیارهای مفید و هزینه تصمیم‌گیری استفاده می‌شود.

$$n_{ij} = \frac{x_{ij}}{\max_i x_{ij}} \quad (11)$$

1. Keshavarz Ghorabae

$$n_{ij} = \frac{\min_i x_{ij}}{x_{ij}} \quad (12)$$

گام ۳. با ضرب ماتریس تصمیم و بردار وزن معیارها، ماتریس تصمیم موزون محاسبه می‌شود.

$$r_{ij} = n_{ij} \times W_j \quad (13)$$

گام ۴. مجموعه راه حل منفی با کمترین مقادیر معیارها برابر است.

$$ns_j = \min_i r_{ij} \quad (14)$$

گام ۵. فواصل اقلیدسی و منهتن بین گزینه‌ها و مجموعه راه حل ایده‌آل منفی با استفاده از روابط ۱۵ و ۱۶ محاسبه می‌شود.

$$E_i = \sqrt{\sum_{j=1}^m (r_{ij} - ns_j)^2} \quad (15)$$

$$t_i = \sum_{j=1}^m |r_{ij} - ns_j| \quad (16)$$

گام ۶. ماتریس ارزیابی نسبی با استفاده از روابط ۱۷ و ۱۸ محاسبه می‌شود.

$$Ra = [h_{ik}]_{n \times n} \quad (17)$$

$$h_{ik} = (E_i - E_k) + (\psi(E_i - E_k) \times (T_i - T_k)) \quad (18)$$

گام ۷. در رابطه بالا دارای مقادیر ۱ تا n است و تابع ψ به منظور ارزیابی کیفیت فاصله اقلیدسی به صورت رابطه ۱۹ تعریف می‌شود.

$$\psi(x) = \begin{cases} 1 & \text{if } |x| \geq \tau \\ 0 & \text{if } |x| < \tau \end{cases} \quad (19)$$

τ در رابطه ۱۹ فاکتور حد آستانه است و معمولاً ۰/۰۲ در نظر گرفته می‌شود.

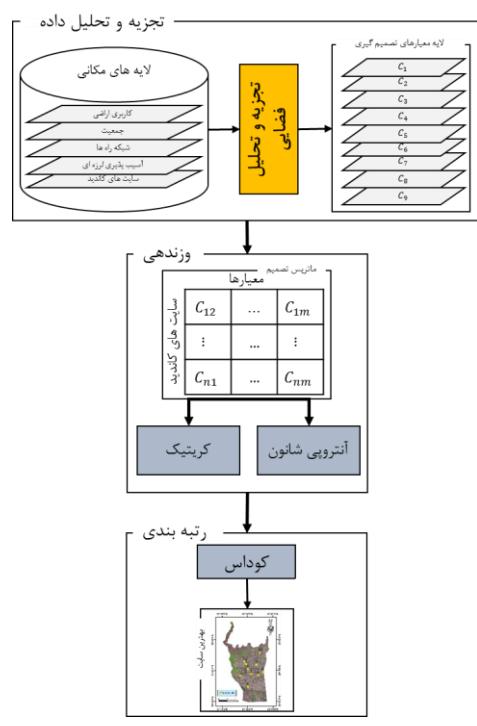
گام ۸. با استفاده از رابطه ۱۰ درجه تناسب هر گزینه محاسبه می‌شود.

گام ۹. به منظور رتبه‌بندی گزینه‌ها مقادیر H را باید به ترتیب نزولی مرتب کرد.

روش پژوهش

در تحقیق حاضر، به منظور تعیین مکان بهینه احداث بیمارستان در منطقه ۵ شهر تهران، یک روش ترکیبی شامل GIS و روش‌های وزن‌دهی عینی و روش تصمیم‌گیری چندمعیاره کوداس ارائه شده

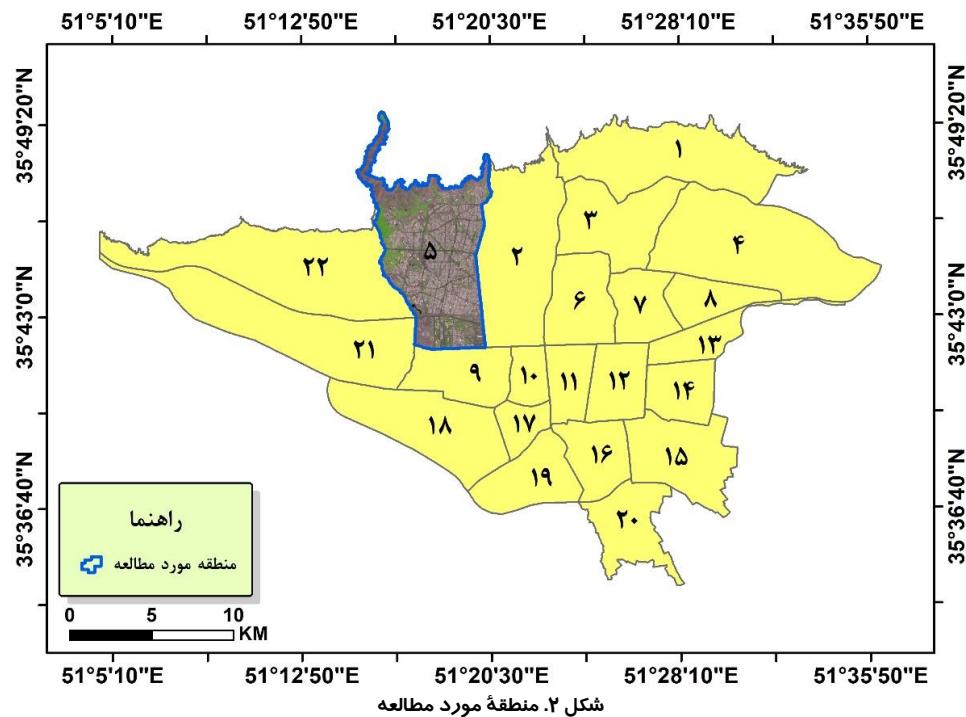
است. به منظور به کارگیری روش پیشنهادی، ابتدا با مرور پیشینه و مصاحبه با بیست کارشناس با تخصص‌های GIS، برنامه‌ریزی شهری، آمایش سرزمین، و شهرسازی معیارهای مناسب جهت مکان‌یابی بهینه بیمارستان تعیین شد. در گام بعد با در نظر گرفتن سه شرط حداقل مساحت ۳۵۰۰ متر، بایر بودن سایت، و دسترسی مناسب به راههای اصلی تعداد ۲۱ سایت به منظور رتبه‌بندی انتخاب شد. در گام بعد با استفاده از لایه‌های مکانی کاربری اراضی شهر تهران، نقشه شبکه راهها، نقشه پهنه‌بندی آسیب‌پذیری لرزه‌ای شهر تهران (به دست آمده از: Sheikhian et al. 2017)، و لایه جمعیت شهر تهران لایه‌های مکانی هر یک از معیارهای تصمیم‌گیری در محیط GIS تهیه شد. در گام بعد مقدار هر معیار برای همه سایت‌های کاندید محاسبه و وزن معیارها با دو روش وزن‌دهی عینی کریتیک و آنتروپی شانون محاسبه شد. در نهایت سایت‌های کاندید با در نظر گرفتن اوزان به دست آمده از مرحله قبل و با استفاده از روش کوداس رتبه‌بندی شدند. شکل ۱ ساختار کلی تحقیق را نشان می‌دهد.

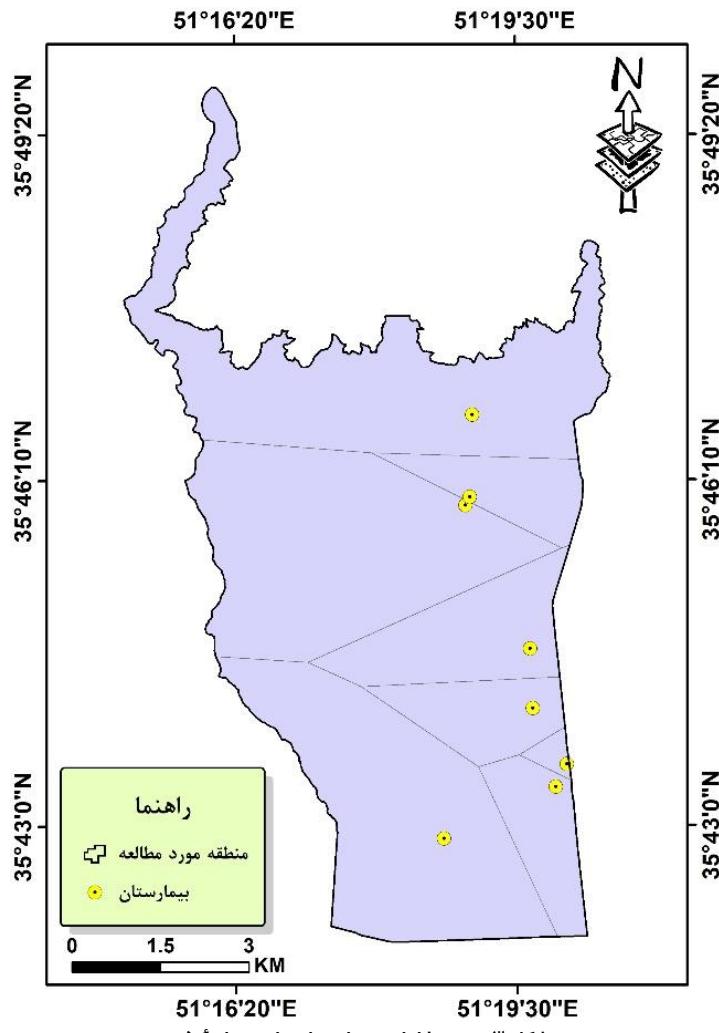
شکل ۱. ساختار کلی تحقیق

محدوده مورد مطالعه

منطقه ۵ کلان شهر تهران با مساحتی بالغ بر ۵۴ کیلومتر مربع و جمعیتی بیش از ۸۵۰,۰۰۰ نفر دو میں منطقه گستردگی و پرجمعیت این شهر است و در قسمت شمال غربی تهران بزرگ واقع شده است (شکل ۲). با توجه به نامطلوب بودن تعداد بیمارستان‌های این منطقه نسبت به جمعیت ساکن در آن و همچنین توزیع بیمارستان‌ها در این منطقه، لزوم احداث بیمارستان جدید به منظور افزایش عدالت فضایی دسترسی به بیمارستان‌ها وجود دارد. همان‌طور که در شکل ۳ دیده می‌شود، بیمارستان‌های موجود در این منطقه در نیمه شرقی واقع شده‌اند و نیمه غربی این منطقه با وجود همسایگی با دو منطقه ۲۱ و ۲۲، که با کمبود شدید بیمارستان روبرو هستند، فاقد بیمارستان است.

شکل ۲. منطقه مورد مطالعه

شکل ۳. توزیع فضایی بیمارستان‌های منطقه ۵

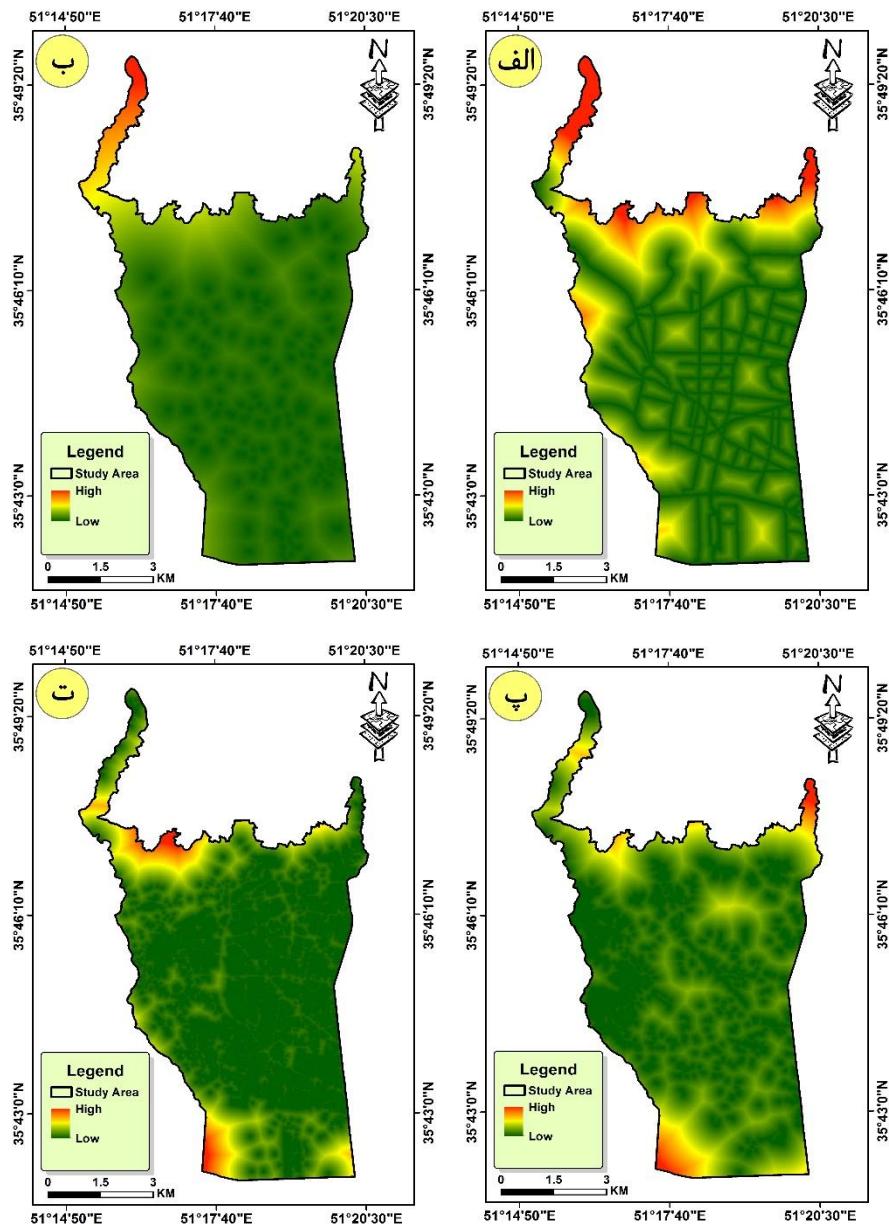
معیارهای مورد استفاده در تحقیق

معیارهای بسیاری در تحقیقات پیشین به منظور مکان‌یابی بیمارستان استفاده شده است. از معیارهای پر تکرار می‌توان به فاصله از بیمارستان‌های موجود، فاصله از راه‌ها، فاصله از مراکز صنعتی اشاره کرد. در تحقیق حاضر از میان معیارهای متعدد استفاده شده در تحقیقات پیشین ۹ معیار جدول ۱، با توجه به نظرات کارشناسان و استفاده بیشتر در تحقیقات و در دسترس بودن

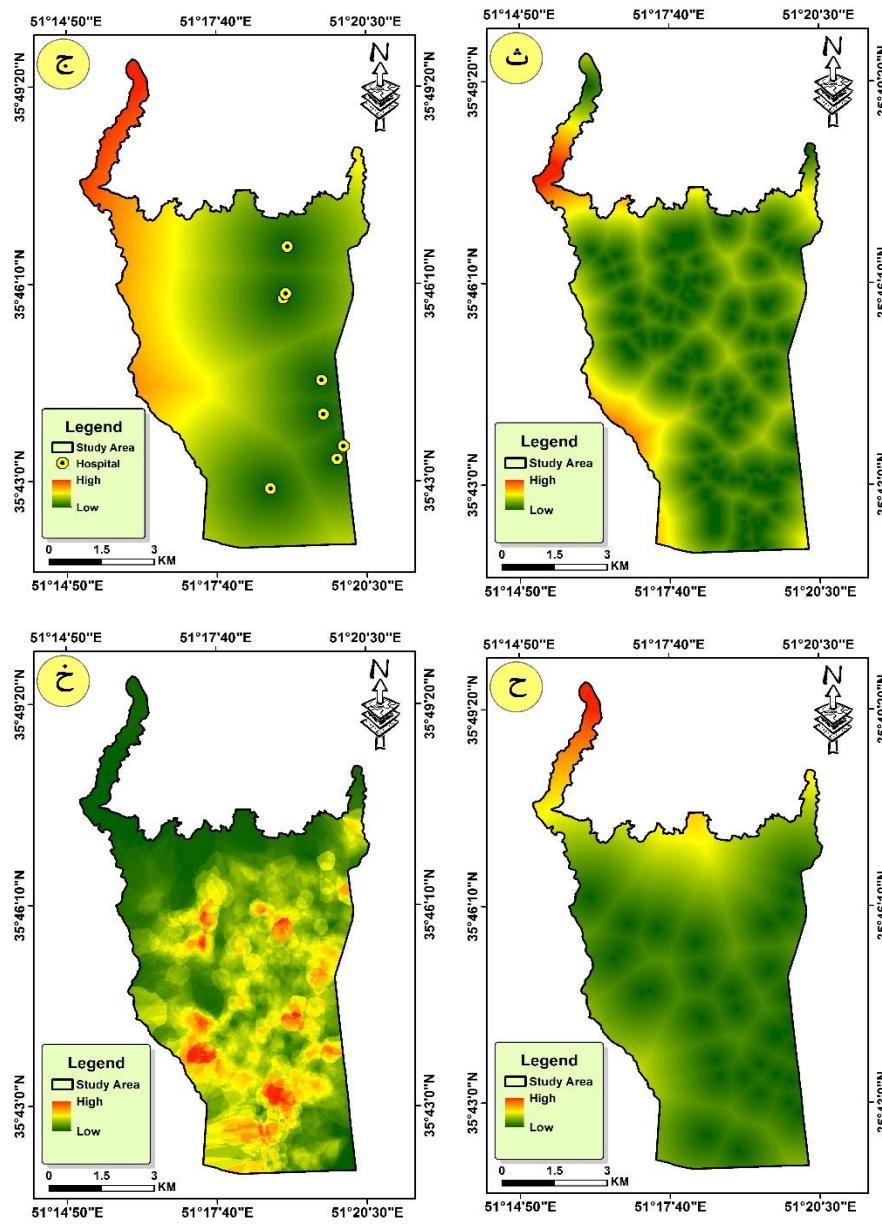
لایه‌های مکانی آن‌ها، در نظر گرفته شد. در گام بعد با استفاده از لایه‌های کاربری اراضی، شبکه راه، پهنه‌بندی آسیب‌پذیری لردهای، و تراکم جمعیت؛ لایه مکانی هر معیار تصمیم‌گیری در محیط GIS تهیه شد. شکل ۴ لایه معیارهای تصمیم‌گیری را نشان می‌دهد.

جدول ۱. معیارهای مورد استفاده در تحقیق

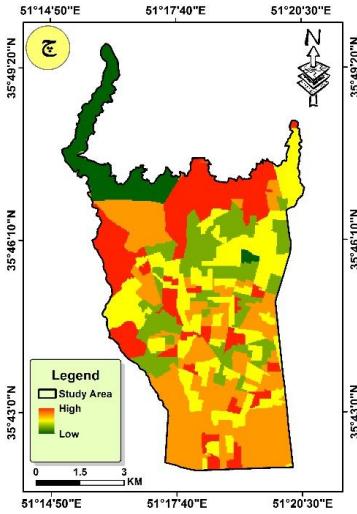
ردیف	معیار	مراجع
۱	فاصله از مناطق صنعتی	Lin & Tsai 2009; Lin et al. 2006; Sharmin & Neema 2013; Soltani et al. 2019; Wu et al. 2007 زندی و پهلوانی ۱۴۰۰؛ محمدی و همکاران ۱۳۹۸
۲	فاصله از راههای اصلی	Kumar et al. 2016; Sharmin & Neema 2013; Soltani & Marandi 2011; Vahidnia et al. 2009 زندی و پهلوانی ۱۴۰۰؛ محمدی و همکاران ۱۳۹۸
۳	فاصله از مراکز آموزشی	Chatterjee & Mukherjee 2013; Kumar et al. 2016; Sharmin & Neema 2013 محمدی و همکاران ۱۳۹۸
۴	آسیب‌پذیری لردهای	Adalı & Tuş 2019 زندی و پهلوانی ۱۴۰۰
۵	فاصله از فضای‌های سبز	Soltani et al. 2019 زندی و پهلوانی ۱۴۰۰؛ محمدی و همکاران ۱۳۹۸
۶	فاصله از مراکز بهداشتی و درمانی	Kumar et al. 2016; Soltani et al. 2019 زندی و پهلوانی ۱۴۰۰
۷	پراکندگی جمعیت	Adalı & Tuş 2019; Kumar et al. 2016; Soltani et al. 2019; Soltani & Marandi 2011 زندی و پهلوانی ۱۴۰۰
۸	فاصله از مناطق مسکونی	Kumar et al. 2016 زندی و پهلوانی ۱۴۰۰
۹	فاصله از بیمارستان‌های موجود	Adalı & Tuş 2019; Kumar et al. 2016; Sharmin & Neema 2013; Soltani et al. 2019; Vahidnia et al. 2009 زندی و پهلوانی ۱۴۰۰؛ محمدی و همکاران ۱۳۹۸

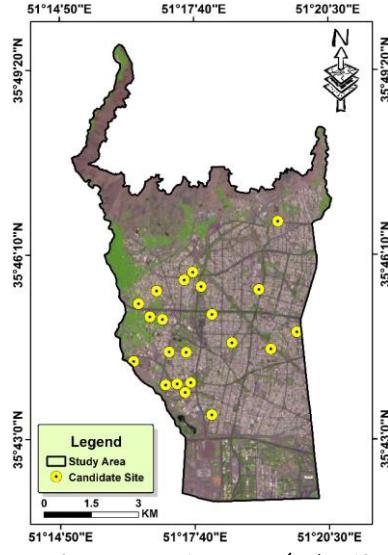
شکل ۴. الف) فاصله از راه‌های اصلی؛ ب) فاصله از مراکز آموزشی؛ پ) فاصله از فضاهای سبز؛ ت) فاصله از مناطق مسکونی

شکل ۴. ث) فاصله از مناطق صنعتی؛ ج) فاصله از بیمارستان‌های موجود؛ ح) فاصله از مراکز پهداشتی و درمانی؛ خ) تراکم جمعیت (ادامه)

شکل ۴. ج) آسیب‌پذیری لرزه‌ای (ادامه)

شکل ۵. ج) سایت‌های کاندید انتخاب شده

اجرای روش‌های وزن‌دهی و رتبه‌بندی

به منظور محاسبه وزن معیارها با استفاده از روش‌های وزن‌دهی عینی کریتیک و آنتروپی شانون و روش تصمیم‌گیری چندمعیاره کوداس پس از استخراج مقادیر معیارها برای سایت‌های کاندید

(شکل ۵) مراحل اجرای روش‌ها بر اساس قسمت‌های ۱-۲، ۲-۲، ۳ در محیط برنامه‌نویسی متلب برنامه‌نویسی شد.

یافته‌های پژوهش

در این قسمت نتایج اجرای روش‌های وزن‌دهی عینی کریتیک و آنتروپی شانون و رتبه‌بندی سایت‌های کاندید با استفاده از روش تصمیم‌گیری چندمعیاره کوداس آمده است.

نتایج روش وزن‌دهی کریتیک

جدول ۲ نتایج اجرای روش وزن‌دهی عینی کریتیک، به منظور تعیین وزن معیارهای تصمیم‌گیری، را نشان می‌دهد. همان‌گونه که در جدول مشاهده می‌شود، معیارهای فاصله از مراکز بهداشتی و درمانی و آسیب‌پذیری لرزمای بیشترین وزن را میان ۹ معیار تصمیم‌گیری مکان‌یابی بهینه بیمارستان و معیارهای فاصله از مراکز مسکونی و تراکم جمعیت کمترین وزن را داشته‌اند. سایر معیارها وزن تقریباً یکسان دارند.

جدول ۲. نتایج روش وزن‌دهی کریتیک

وزن	معیار
۰/۱۰۹۶	فاصله از راه‌های اصلی
۰/۱۰۸۶	فاصله از مراکز آموزشی
۰/۱۰۰۹	فاصله از فضاهای سبز
۰/۰۸۹۲	فاصله از مناطق مسکونی
۰/۱۱۶۰	فاصله از مناطق صنعتی
۰/۱۰۰۴	فاصله از بیمارستان‌های موجود
۰/۱۴۲۳	فاصله از مراکز بهداشتی و درمانی
۰/۰۹۹۹	تراکم جمعیت
۰/۱۲۳۱	آسیب‌پذیری لرزمای

نتایج روش وزن‌دهی آنتروپی شanon

جدول ۳ نتایج اجرای روش وزن‌دهی عینی آنتروپی شanon، به منظور تعیین وزن معیارهای تصمیم‌گیری، را نشان می‌دهد. همان‌گونه که در جدول مشاهده می‌شود، معیارهای فاصله از مناطق

صنعتی و فاصله از فضاهای سبز بیشترین وزن را میان ۹ معیار تصمیم‌گیری مکان‌یابی بهینه بیمارستان و معیارهای آسیب‌پذیری لردهای و فاصله از بیمارستان‌های موجود کمترین وزن را داشته‌اند.

جدول ۳. نتایج روش وزن‌دهی آنتروپی شانون

معیار	وزن
فاصله از راههای اصلی	۰/۱۳۳۰
فاصله از مراکز آموزشی	۰/۱۰۱۲
فاصله از فضاهای سبز	۰/۱۶۳۷
فاصله از مناطق مسکونی	۰/۱۰۴۹
فاصله از مناطق صنعتی	۰/۲۰۲۰
فاصله از بیمارستان‌های موجود	۰/۰۷۰۸
فاصله از مراکز بهداشتی و درمانی	۰/۱۰۸۸
تراکم جمعیت	۰/۰۸۳۹
آسیب‌پذیری لردهای	۰/۰۳۱۷

نتایج روش تصمیم‌گیری کوداس

به منظور رتبه‌بندی سایت‌های کاندید با استفاده از روش تصمیم‌گیری چندمعیاره کوداس با در نظر گرفتن وزن به‌دست‌آمده برای معیارهای تصمیم‌گیری با دو روش وزن‌دهی عینی کritیک و آنتروپی شانون سایت‌های کاندید رتبه‌بندی شدند. جدول ۴ نتایج رتبه‌بندی سایت‌های کاندید را با در نظر گرفتن وزن‌های به‌دست‌آمده از روش کritیک نشان می‌دهد. بر اساس این نتایج، سایت‌های شماره ۱۵ و ۳ و ۱۴ به ترتیب مناسب‌ترین مکان و سایت‌های شماره ۱۱ و ۲ و ۱۰ نامناسب‌ترین مکان جهت احداث بیمارستان است. جدول ۵ نتایج رتبه‌بندی سایت‌های کاندید را با در نظر گرفتن وزن‌های به‌دست‌آمده از روش آنتروپی شانون نشان می‌دهد. بر اساس این نتایج، سایت‌های شماره ۱۶ و ۱۷ و ۱۸ به ترتیب مناسب‌ترین مکان و سایت‌های شماره ۴ و ۲ و ۱۱ نامناسب‌ترین مکان جهت احداث بیمارستان است. شکل ۶ موقعیت سایت‌های کاندید و بیمارستان‌های موجود در منطقه ۵ را نشان می‌دهد. با توجه به شکل ۶ و نتایج رتبه‌بندی سایت‌های کاندید، هر دو روش (روش ترکیبی کritیک-کوداس و آنتروپی شانون-کوداس) سایت‌های مناسبی جهت احداث بیمارستان انتخاب کرده‌اند. سایت‌های انتخابی دو روش در نیمه

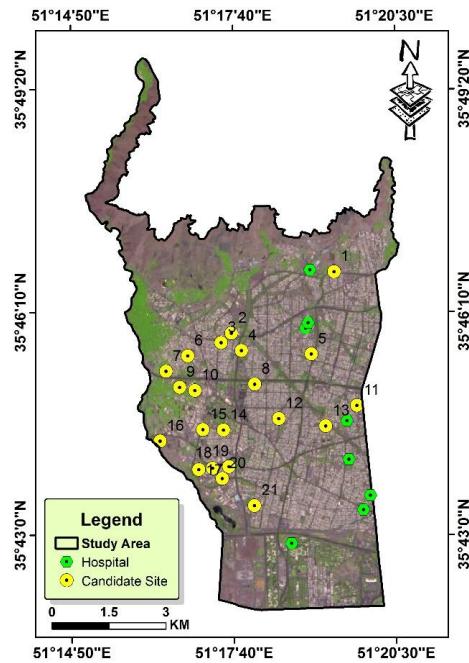
غربی منطقه قرار دارند و با بیمارستان‌های موجود فاصله زیادی دارند. همچنین هر دو روش سایت‌های کاندید ۱۱ و ۲ را نامناسب‌ترین مکان جهت احداث بیمارستان تشخیص داده‌اند که با توجه به نزدیکی آن‌ها به بیمارستان‌های موجود صحت نتایج دو روش مشخص می‌شود.

جدول ۴. نتایج روش کربنیک-کوداس

ردیف	ردیف	درجه تناسب	فاصله منهمن	فاصله اقلیدسی	سایت
۱۰	۱۰	-۰/۰۶۱۰	۰/۲۳۹۶	۰/۱۳۲۰	۱
۲۰	۲۰	-۳/۲۳۷۰	۰/۱۵۹۱	۰/۰۶۷۹	۲
۲	۲	۲/۷۱۷۲	۰/۳۴۴۰	۰/۱۶۷۲	۳
۱۶	۱۶	-۲/۳۰۰۳۷	۰/۱۶۶۹	۰/۰۹۲۷	۴
۱۴	۱۴	-۱/۰۶۶۲	۰/۲۲۸۳	۰/۱۰۵۶	۵
۹	۹	۱/۰۶۸۱	۰/۲۹۷۲	۰/۱۳۵۰	۶
۱۱	۱۱	-۰/۳۰۱۶	۰/۲۵۱۶	۰/۱۱۸۱	۷
۱۲	۱۲	-۰/۸۹۴۶	۰/۲۴۰۷	۰/۱۰۴۹	۸
۱۳	۱۳	-۰/۹۰۶۴	۰/۲۳۵۸	۰/۱۰۷۹	۹
۱۹	۱۹	-۲/۷۸۰۹	۰/۱۶۸۳	۰/۰۸۰۱	۱۰
۲۱	۲۱	-۳/۴۶۳۱	۰/۱۴۱۴	۰/۰۷۰۷	۱۱
۱۵	۱۵	-۱/۶۰۱۰	۰/۲۱۶۹	۰/۰۹۵۲	۱۲
۱۷	۱۷	-۲/۴۹۶۳	۰/۱۸۹۵	۰/۰۷۹۸	۱۳
۳	۳	۲/۶۸۱۹	۰/۳۵۸۶	۰/۱۵۶۰	۱۴
۱	۱	۲/۸۸۴۳	۰/۳۸۴۳	۰/۱۵۳۹	۱۵
۶	۶	۲/۴۶۴۳	۰/۳۲۴۳	۰/۱۶۸۳	۱۶
۴	۴	۲/۶۴۸۷	۰/۳۴۷۱	۰/۱۶۱۵	۱۷
۵	۵	۲/۵۶۱۱	۰/۳۴۹۷	۰/۱۵۵۷	۱۸
۸	۸	۲/۳۰۵۸	۰/۳۵۴۵	۰/۱۴۶۹	۱۹
۷	۷	۲/۳۳۸۵	۰/۳۳۱۵	۰/۱۵۶۴	۲۰
۱۸	۱۸	-۲/۵۵۲۹	۰/۱۸۱۷	۰/۰۸۲۳	۲۱

جدول ۵. نتایج روش آنتروپی شانون-کوداس

ردیف	ردیف	درجه تناسب	فاصله منهمن	فاصله اقلیدسی	سایت
۹	۱/۱۰۸۹	۰/۲۶۹۲	۰/۱۴۲۴	۱	
۲۰	-۳/۳۲۹۹	۰/۱۴۹۱	۰/۰۵۹۹	۲	
۱۰	۱/۰۴۳۹	۰/۲۷۴۴	۰/۱۳۵۳	۳	
۲۱	-۴/۶۷۲۳	۰/۰۹۶۳	۰/۰۴۴۴	۴	
۱۷	-۲/۲۶۶۲	۰/۱۸۲۷	۰/۰۷۹۲	۵	
۸	۱/۱۶۸۶	۰/۲۷۵۵	۰/۱۴۰۴	۶	
۱۲	-۱/۱۰۰۷	۰/۲۱۲۹	۰/۱۰۱۲	۷	
۱۳	-۱/۴۵۲۸	۰/۲۰۶۳	۰/۰۹۲۹	۸	
۱۵	-۲/۰۴۹۱	۰/۱۸۵۰	۰/۰۸۵۱	۹	
۱۸	-۳/۱۸۶۵	۰/۱۴۰۸	۰/۰۶۷۱	۱۰	
۱۹	-۳/۲۲۵۶	۰/۱۳۶۹	۰/۰۶۸۰	۱۱	
۱۱	-۰/۹۵۳۳	۰/۲۲۶۴	۰/۱۰۹۹	۱۲	
۱۴	-۱/۷۰۸۰	۰/۱۹۶۲	۰/۰۸۹۰	۱۳	
۷	۲/۲۱۰۱	۰/۳۲۴۴	۰/۱۵۱۷	۱۴	
۵	۲/۶۶۰۶	۰/۳۴۹۷	۰/۱۵۰۱	۱۵	
۱	۴/۵۵۴۷	۰/۳۶۹۲	۰/۲۱۴۵	۱۶	
۲	۳/۹۹۶۷	۰/۳۴۶۰	۰/۲۰۹۰	۱۷	
۳	۳/۳۵۶۴	۰/۱۳۳۹۹	۰/۱۸۶۹	۱۸	
۴	۳/۱۱۷۶	۰/۳۴۶۰	۰/۱۷۱۱	۱۹	
۶	۲/۰۸۱۰	۰/۳۰۹۴	۰/۱۷۶۰	۲۰	
۱۶	-۲/۰۹۹۰	۰/۱۷۸۶	۰/۰۸۶۷	۲۱	

شکل ۶. موقعیت سایت‌های کاندید و بیمارستان‌های موجود

بحث و نتیجه

دسترسی مناسب شهروندان به مراکز بیمارستانی بسیار حیاتی است و توزیع نامطلوب این مراکز سبب عدم دسترسی مطلوب و نارضایتی شهروندان می‌شود. تعیین مکان مناسب جهت احداث بیمارستان تصمیمی پیچیده و دشوار است و نیاز به استفاده از روش‌های مناسب و کارا و علمی دارد. تحقیق حاضر با هدف ارائه یک روش ترکیبی- شامل سیستم اطلاعات جغرافیایی، روش‌های وزن‌دهی عینی، تصمیم‌گیری چندمعیاره- با تأکید بر کارایی روش‌های وزن‌دهی عینی و تلفیق آن‌ها با سیستم اطلاعات جغرافیایی به منظور مکان‌یابی بهینه بیمارستان در منطقه ۵ کلان‌شهر تهران انجام شد. در تحقیق حاضر از سیستم اطلاعات جغرافیایی به منظور تجزیه و تحلیل و مدیریت و نمایش اطلاعات و نتایج استفاده شد. روش‌های وزن‌دهی عینی وزن عینی و نه وزن موضوعی (اهمیت معیارها نسبت به هم) را تعیین می‌کند که در این تحقیق از دو روش وزن‌دهی عینی کریتیک و آنتروپی شانون استفاده شد. روش وزن‌دهی کریتیک، همانند روش محبوب فرایند

تحلیل شبکه، قادر به در نظر گرفتن همبستگی میان معیارهاست و روش وزن دهی آنتروپی شانون، همانند روش‌های ترکیبی با منطق فازی، قادر به مدل‌سازی عدم قطعیت موجود در معیارهاست. در تحقیق حاضر از روش تصمیم‌گیری چندمعیاره کوداس به منظور رتبه‌بندی سایتها کاندید استفاده شد. یکی از مزایای این روش تصمیم‌گیری استفاده از دو معیار ارزیابی فاصله اقلیدسی و منهتن است که هنگام برابری معیار ارزیابی اول برای دو گزینه معیار ارزیابی دوم می‌تواند تکمیل‌کننده فرایند رتبه‌بندی باشد. نتایج روش‌های وزن دهی عینی با هم متفاوت بود و بر اساس نتایج روش کریتیک (جدول ۳) معیارهای فاصله از مراکز بهداشتی و درمانی و آسیب‌پذیری لرزه‌ای بیشترین وزن و معیارهای فاصله از مراکز مسکونی و تراکم جمعیت کمترین وزن را در مکان‌یابی بهینه بیمارستان داشتند؛ در حالی که بر اساس نتایج روش آنتروپی شانون (جدول ۴) معیارهای فاصله از مناطق صنعتی و فاصله از فضاهای سبز بیشترین وزن و معیارهای آسیب‌پذیری لرزه‌ای و فاصله از بیمارستان‌های موجود کمترین وزن را در مکان‌یابی بهینه بیمارستان داشتند. علاوه بر این، نتایج هر دو روش با روش‌های وزن دهی موضوعی مورد استفاده در تحقیقات قبل نیز متفاوت بود. مثلاً در تحقیقات پیشین معیار فاصله از بیمارستان‌های موجود مهم‌ترین معیار مکان‌یابی بیمارستان بوده است؛ اما روش آنتروپی شانون آن را معیاری کم‌اهمیت تشخیص داد. نتایج رتبه‌بندی سایتها دو روش تقریباً یکسان بود؛ به گونه‌ای که هر دو روش استفاده شده (کریتیک-کوداس و آنتروپی شانون-کوداس) سایتها واقع در نیمه غربی منطقه ۵ را، که در همسایگی مناطق ۲۱ و ۲۲ واقع شده‌اند، مناسب‌ترین مکان‌ها جهت احداث بیمارستان تشخیص دادند. با توجه به نتایج تحقیق حاضر، استفاده از روش‌های وزن دهی عینی، همانند روش‌های وزن دهی موضوعی، می‌تواند به نتایج درست و منطقی منجر شود. همچنین در روش‌های وزن دهی عینی می‌توان مزیت‌های روش‌های وزن دهی موضوعی را داشت (همانند مدل‌سازی همبستگی بین معیارها و عدم قطعیت) و در عمل این روش‌ها می‌توانند جایگزین روش‌های وزن دهی موضوعی شوند؛ در حالی که از صحت بسیار بالایی برخوردارند. استفاده از سایر روش‌های وزن دهی عینی و مقایسه نتایج آن‌ها برای تحقیقات آینده پیشنهاد می‌شود.

منابع

- اصغریزاده، عزت‌الله؛ عبدالکریم محمدی بالانی (۱۳۹۶). تکنیک‌های تصمیم‌گیری چندشاخصه، ج ۲، تهران، انتشارات دانشگاه تهران.
- زندي، ايمان؛ پرهاشم پهلواني (۱۴۰۰). «مدل‌سازی مکانی و اولویت‌بندی مناطق مستعد جهت احداث بیمارستان با استفاده از تحلیل‌های تصمیم‌گیری چندمعیاره مبتنی بر سیستم اطلاعات مکانی (مطالعه موردي: منطقه ۵ تهران)»، آمايش سرزمين، ۵، ش ۱، صص ۲۴۷ - ۲۸۰.
- علوي، سيد علي؛ علي احمدآبادي؛ محمد مولائي قليچي؛ ولی پاتو؛ كاظم برهاني (۱۳۹۲). «مكان گزيني مناسب بيمارستان هاي شهرى با استفاده از تکنيک هاي تلفيقی مدل تحليلي تصميم‌گيری چند معیاره و تحلیل های فضایی سیستم اطلاعات جغرافیایی (مطالعه موردی: منطقه ۷ شهر تهران)»، بیمارستان، ۵، ش ۱۲، صص ۱۸-۹.
- محمدی، کمال؛ علي اصغر آل‌شيخ؛ محمد طالعی (۱۳۹۸). «مكان‌يابی مراکز بیمارستانی با تلفیق روش‌های بهترین-بدترین دنپ، ویکور، و کوپراس (مطالعه موردی: منطقه ۱ شهر تهران)»، نشریه مهندسی فناوری اطلاعات مکانی، ۷، ش ۳، صص ۱۷ - ۴۳.

References

- Adalı, E. A., & Tuş, A. (2021). Hospital site selection with distance-based multi-criteria decision-making methods. *International Journal of Healthcare Management*, 14(2), 534-544.
- Alavi, S. A., Ahmadabadi, A., Molaei Qelichi, M., Pato, V., & Borhani, K. (2013). "Proper site selection of urban hospital using combined techniques of MCDM and Spatial analysis of GIS (Case study: region 7 in Tehran city)", *Hospital*, 12(2), pp. 9-18. (in Persian)
- Asgharizadeh, E. & balani, A. M. (2018). *Multiple attribute decision making techniques*, Tehran, Uneversity of Tehran Press. (in Persian)
- Chatterjee, D. (2014). "Can fuzzy extension of Delphi-analytical hierarchy process improve hospital site selection?", *International Journal of Intercultural Information Management*, 4(2-3), pp. 113-128.
- Chatterjee, D., & Mukherjee, B. (2013). Potential hospital location selection using fuzzy-AHP: an empirical study in Rural India. *International Journal of Innovative Technology and Research*, 1(4), pp. 304-314.
- Diakoulaki, D., Mavrotas, G., & Papayannakis, L. (1995). "Determining objective weights in multiple criteria problems: The critic method", *Computers & Operations Research*, 22(7), pp. 763-770.
- Gul, M. & Guneri, A. F. (2021). "Hospital Location Selection: A Systematic Literature

- Review on Methodologies and Applications", *Mathematical Problems in Engineering*. vol. 2021, Article ID 6682958, 14 pages, 2021. <https://doi.org/10.1155/2021/6682958>
- Karakuş, C. B., Demiroğlu, D., Çoban, A., & Ulutaş, A. (2020). "Evaluation of GIS-based multi-criteria decision-making methods for sanitary landfill site selection: the case of Sivas city, Turkey", *Journal of Material Cycles and Waste Management*, 22(1), pp. 254-2.
- Keshavarz Ghorabae, M., Zavadskas, E. K., Turskis, Z., & Antucheviciene, J. (2016). "A new combinative distance-based assessment (CODAS) method for multi-criteria decision-making", *Economic Computation & Economic Cybernetics Studies & Research*, 50(3), pp. 25-44.
- Kumar, P., Singh, R. K., & Sinha, P. (2016). "Optimal site selection for a hospital using a fuzzy extended ELECTRE approach", *Journal of Management Analytics*, 3(2), pp. 115-135.
- Lin, C.-T. & Tsai, M.-C. (2009). "Development of an expert selection system to choose ideal cities for medical service ventures", *Expert Systems with Applications*, 36(2), pp. 2266-2274.
- Lin, C.-T., Wu, C.-R., & Chen, H.-C. (2006). "Selecting the Location of Hospitals in Taiwan to Ensure a Competitive Advantage via GRA", *Journal of Grey System*, 18(3), pp. 263-274.
- Mohammadi, K., Alesheikh, A. A., & Taleai, M. (2019). "Locating Hospital Centers By an Integration of BWM 'DANP 'VIKOR and COPRAS Methods (Case Study: Region 1, City of Tehran)", *Engineering Journal of Geospatial Information Technology*, 7(3), pp. 1-20.
- Moradian, M. J., Ardalan, A., Nejati, A., Boloorani, A. D., Akbarisari, A., & Rastegarfar, B. (2017). "Risk criteria in hospital site selection: a systematic review", *PLoS currents*, 9. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC5419719/>
- Pınar, M. & Antmen, Z. F. (2019). "A Healthcare Facility Location Selection Problem with Fuzzy TOPSIS Method for a Regional Hospital", *Avrupa Bilim ve Teknoloji Dergisi*, 16, pp. 750-757.
- Şahin, T., Ocak, S., & Top, M. (2019). "Analytic hierarchy process for hospital site selection", *Health Policy and Technology*, 8(1), pp. 42-50.
- Senvar, O., Otay, I., & Bolturk, E. (2016). "Hospital site selection via hesitant fuzzy TOPSIS", *IFAC-PapersOnLine*, 49(12), pp. 1140-1145. <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2405896316309296>
- Shannon, C. E. (1948). "A mathematical theory of communication", *The Bell system technical journal*, 27(3), pp. 379-423.
- Sharmin, N. & Neema, M. (2013). "A GIS-based multi-criteria analysis to site appropriate locations of hospitals in Dhaka City", *Hospital*, 3(4), pp. 8-12.
- Sheikhian, H., Delavar, M. R., & Stein, A. (2017). "A GIS-based multi-criteria seismic vulnerability assessment using the integration of granular computing rule extraction and artificial neural networks", *Transactions in GIS*, 21(6), pp. 1237-1259.
- Soltani, A., Inaloo, R. B., Rezaei, M., Shaer, F., & Riyabi, M. A. (2019). "Spatial analysis and urban land use planning emphasising hospital site selection: a case study of Isfahan city", *Bulletin of Geography. Socio-economic Series*, 43(43), pp. 71-89.

- Soltani, A. & Marandi, E. Z. (2011). "Hospital site selection using two-stage fuzzy multi-criteria decision making process", *Journal of Urban and environmental engineering*, 5(1), pp. 32-43.
- Vahidnia, M. H., Alesheikh, A. A., & Alimohammadi, A. (2009). "Hospital site selection using fuzzy AHP and its derivatives", *Journal of environmental management*, 90(10), pp. 3048-3056.
- Witlox, F., Antrop, M., Bogaert, P., De Maeyer, P., Derudder, B., Neutens, T., & Van de Weghe, N. (2009). "Introducing functional classification theory to land use planning by means of decision tables", *Decision Support Systems*, 46(4), pp. 875-881.
- Wu, C.-R., Lin, C.-T., & Chen, H.-C. (2007). "Optimal selection of location for Taiwanese hospitals to ensure a competitive advantage by using the analytic hierarchy process and sensitivity analysis", *Building and environment*, 42(3), pp. 1431-1444.
- Wu, J., Sun, J., Liang, L., & Zha, Y. (2011). "Determination of weights for ultimate cross efficiency using Shannon entropy", *Expert Systems with Applications*, 38(5), pp. 5162-5165.
- Zandi, I. & Pahlavani, P. (2021). "Spatial Modeling and Prioritization of Potential Areas for Determining Location of Hospitals by a GIS-Based Multi-Criteria Decision Making Analyses: A Case Study of the 5th District of Tehran", *Town and Country Planning*, 13(1), pp. 247-280.
- Zandi, I. & Delevar, M. R. (2021). Integration of GIS, Shannon Entropy and Multi-Criteria Decision Making for Hospital Site Selection, Presented at the 29th Annual GIS Research UK Conference (GISRUK), Cardiff, Wales, UK (Online): Zenodo. <http://doi.org/10.5281/zenodo.4680857>